

Az Országos Kórházi Főigazgatóság tájékoztatója a Vármegyei Etikai Bizottságok választásáról

Az Egészségügyi Tudományos Tanácsról szóló 28/2014. (IV.10.) EMMI rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 2023. július 1-jétől hatályos 1/A-1/D. §-ai és 17. §-a alapján **2023. július 1. és augusztus 15. napja között kell megtartani a Vármegyei Etikai Bizottságok tagjainak első választását.**

A Rendelet előírásai szerint az Országos Kórházi Főigazgatóság (a továbbiakban: OKFŐ) a kijelölt irányító vármegyei intézmények, illetve a budapesti centrumkórházak útján biztosítja a választáshoz szükséges személyi és tárgyi feltételeket.

Mi a Vármegyei Etikai Bizottság?

A Vármegyei Etikai Bizottság az adott vármegyében (valamint Budapesten a centrumkórházak illetékességi területén) dolgozó orvosok, fogorvosok, továbbá az ún. „egyéb diplomások” **maguk közül közvetlenül választott testülete.**

Mi a Vármegyei Etikai Bizottság feladata?

A Vármegyei Etikai Bizottság tagjaiból esetileg létrehozott Vármegyei Etikai Tanács jár el első fokon az orvosokkal szembeni szakmai-etikai eljárásokban.

Kik az „egyéb diplomások”?

Az „egyéb diplomások” a nem orvosi- és egészségtudományi képzési területen szerzett alap szakképesítéssel rendelkező, de egészségügyi felsőfokú szakirányú szakképzésben egészségügyi szakképesítést szerzett következő egészségügyi dolgozók:

- Klinikai szakpszichológusok:
 - Felnőtt klinikai és mentálhigiéniai szakpszichológus
 - Gyermek- és ifjúsági klinikai és mentálhigiéniai szakpszichológus
 - Neuropszichológiai szakpszichológus
 - Alkalmazott egészségpszichológiai szakpszichológus
- Klinikai biokémikusok
- Klinikai mikrobiológusok
- Klinikai sugárfizikusok
- Klinikai laboratóriumi genetikusok

Kik a tagjelöltek?

A Vármegyei Etikai Bizottság tagjává az válhat, akit az adott vármegyében működő egészségügyi szolgáltató tagnak jelölt, és aki a jelölést vállalta. Nem jelölhető a bizottság tagjává (valamint póttagjává) politikai szolgálati jogviszonyban vagy biztos jogviszonyban álló személy, kormányzati szolgálati jogviszonyban álló szakmai felsővezető és szakmai vezető, kórházi főigazgató vagy helyettese, valamint a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 37. § (1) bekezdése szerinti magasabb vezetői megbízással rendelkező személy.

A jelöltek listájáról és a jelöltek által magukról megosztott információkról az OKFŐ honlapján (<https://okfo.gov.hu/varmegyei-etikai-bizottsagi-valasztas>), az Egészségügyi Tudományos Tanács honlapján (<https://ett.okfo.gov.hu>), és az illetékes vármegyei irányító intézmény, illetve budapesti centrumkórház honlapján tájékozódhatnak.

Kik a póttagok?

A Vármegyei Etikai Bizottságok tagjainak megválasztásával egyidejűleg tíz póttagot is választani kell, akik közül – csakúgy, mint a rendes tagok esetén – legalább egy póttagnak nem orvosi és egészségtudományi képzési területen szerzett alap szakképesítéssel rendelkező, de az egészségügyi felsőfokú szakirányú szakképzésben egészségügyi szakképesítést szerzett egészségügyi dolgozónak, valamint legalább egy további póttagnak fogorvosnak kell lennie.

Fentiekből következik, hogy a póttagokra nincs külön lista (a Rendelet sem ismeri a „póttag-jelöltek” fogalmát), ők a szavazólapon feltüntetett vármegyei etikai bizottsági tagjelöltek közül a szavazatok összesítését és a bizottsági tagok személyének megállapítását követően a leadott szavazatok számának alapulvételével kerülnek megválasztásra. A bizottság póttagjává ennek megfelelően az válik (az összetételi szabályok megfelelő alkalmazásával), aki a tíz tagként megválasztott jelöltet követően a további tíz legtöbb szavazatot kapta.

A póttagok közül vármegyei etikai bizottsági tagként akkor kerül kiválasztásra valaki, ha valamely bizottsági tag megbízatása a mandátumának lejártá előtt szűnik meg. Amennyiben a tagok és póttagok száma együttesen tíz fő alá csökken, az ismételt választást soron kívül kell megtartani. A megválasztott tagoknak és póttagoknak nyilatkozniuk kell arra vonatkozóan, hogy az elmúlt öt évben nem született velük szemben jogerős elmarasztaló etikai döntés.

Kik szavazhatnak?

Szavazhatnak az adott vármegyében dolgozó, azaz aktív orvosok, fogorvosok és egyéb diplomások (a továbbiakban együtt: **szavazásra jogosultak**). Aktívnak minősül az a szavazásra jogosult, aki érvényes működési nyilvántartással rendelkezik, valamint az is, aki érvényes működési nyilvántartással nem rendelkezik, de valamely egészségügyi szolgáltatónál felügyelet mellett jogszerűen egészségügyi tevékenységet végez.

A szavazásra jogosultnak az adott vármegyében rendelkeznie kell legalább egy, valamely egészségügyi szolgáltatónál aktuálisan fennálló foglalkoztatási jogviszonnyal, mely tény rögzítésre is kerül a névjegyzékben.

A szavazójog a szakképesítéshez kötődik, választhatnak valamennyi ellátási formában (az alapellátásban, a járóbeteg-szakellátásban, a fekvőbeteg-szakellátásban és a speciális ellátási formákban) és tulajdonosi formától függetlenül valamennyi egészségügyi szolgáltató (állami, önkormányzati, egyházi fenntartású intézmények, egyéni és társas egészségügyi vállalkozások) orvosai, fogorvosai és egyéb diplomásai.

Mikor lehet szavazni?

A választásokra 2023. augusztus 1-je és augusztus 15-e között kerül sor, ezen belül a különböző vármegyékben és Budapesten a szavazókörök eltérő időpontokban és helyszíneken működnek. Kérjük, hogy részvételi szándékuk esetén a választókörök pontos nyitva tartási idejéről és helyéről feltétlenül tájékozódjanak előzetesen. Erről információt az OKFŐ honlapján (<https://okfo.gov.hu/varmegyei-etikai-bizottsagi-valasztas>), az Egészségügyi Tudományos Tanács honlapján (<https://ett.okfo.gov.hu/>), valamint az illetékes vármegyei irányító intézmények, illetve a budapesti centrumkórházak honlapján találhatóak.

Hol lehet szavazni?

Valamennyi vármegyében több helyszínen és több napon is leadhatók a szavazatok. A szavazókörök listájáról és nyitva tartási idejéről az OKFŐ honlapján (<https://okfo.gov.hu/varmegyei-etikai-bizottsagi-valasztas>), az Egészségügyi Tudományos Tanács honlapján (<https://ett.okfo.gov.hu/>), valamint az illetékes vármegyei irányító intézmények, illetve a budapesti centrumkórházak honlapján kaphatnak részletes tájékoztatást.

Hogy alakul az illetékesség Budapesten és Pest vármegyében?

A választások során a Budapesten és Pest vármegyében működő centrumkórházak illetékességi területei a következők:

1. Észak-budai Szent János Centrumkórház

1.1. Budapesten az I., II., III., XII. kerület

1.2. Pest vármegyében a Budakeszi, Pilisvörösvári, Szentendrei járás

2. Dél-pesti Centrumkórház – Országos Hematológiai és Infektológiai Intézet

2.1. Budapesten a VII., VIII., IX., X., XVII., XVIII., XIX., XX., XXI., XXIII. kerület

2.2. Pest vármegyében a Ceglédi, Dabasi, Gyáli, Monori, Nagykáta, Nagykőrösi, Ráckevei, Szigetszentmiklósi, Vecsési járás

3. Dél-budai Centrumkórház Szent Imre Egyetemi Oktatókórház

3.1. Budapesten a XI., XXII. kerület

3.2. Pest vármegyében az Érdi járás

4. Észak-pesti Centrumkórház – Honvédkórház

4.1. Budapesten a IV., V., VI., XIII., XIV., XV., XVI. kerület

4.2. Pest megyében az Aszódi, Dunakeszi, Gödöllői, Szobi, Váci járás

A fent ismertetett budapesti kerületekben és a Pest vármegyei járásokban dolgozó szavazásra jogosultak a fent megjelölt, területileg illetékes centrumkórház bármely választókörében szavazhatnak.

A Budapest területén működő öt **országos gyógyintézet és a Semmelweis Egyetem** dolgozói számára ezen intézményekben saját választókör is kialakításra kerül. Ha ennek helyszíne vagy időpontja nem megfelelő a szavazásra jogosult részére, úgy az adott intézmény székhelye szerinti centrumkórház bármely másik választókörében is leadhatja szavazatát az alábbiak szerint:

- A Semmelweis Egyetem dolgozói a Dél-pesti Centrumkórházban
- A Gottsegen György Országos Kardiovaszkuláris Intézet dolgozói a Dél-pesti Centrumkórházban
- A Heim Pál Országos Gyermekgyógyászati Intézet dolgozói a Dél-pesti Centrumkórházban
- Az Országos Korányi Pulmonológiai Intézet dolgozói az Észak-budai Szent János Centrumkórházban
- Az Országos Onkológiai Intézet dolgozói az Észak-budai Szent János Centrumkórházban

- Az Országos Mozgásszervi Intézet dolgozói az Észak-budai Szent János Centrumkórházban
- Az Országos Mentális, Ideggyógyászati és Idegsebészeti Intézet (OMIII) dolgozói az Észak-pesti Centrumkórház-Honvédkórházban.

Az országos társgyógyintézetek dolgozói az intézmény székhelye szerinti vármegyében szavazhatnak.

Milyen dokumentumok szükségesek a szavazáshoz és mi a választás menete?

A választást minden szavazóköri háromtagú szavazatszámoló bizottság bonyolítja le. A választáson megjelenő szavazásra jogosultak érvényes arcképes igazolvánnyal – személyi igazolvánnyal, útlevelemmel vagy gépjárművezetői engedéllyel – igazolják magukat. A személyes adatok ellenőrzését követően a névjegyzékben rögzítésre kerülnek a választáson megjelent szavazásra jogosult személyazonosító adatai, az adott vármegyében működő munkahelyének neve és címe (önbevallás útján), valamint alapnyilvántartási száma, működési nyilvántartási száma vagy pecsétje. A működési nyilvántartási szám, illetve az alapnyilvántartási szám igazolható orvosi pecsét, hatósági igazolvány vagy hatósági bizonyítvány, illetőleg más olyan okirat bemutatásával, amelyből az azonosító szám kétséget kizáróan megállapítható. Az azonosítást szolgálja az informatikai rendszerbe is beágyazott országos nyilvántartási kereső.

A névjegyzéket valamennyi szavazásra jogosult köteles aláírni. A szavazatszámoló bizottság informatikai rendszerben ellenőrzi, hogy a szavazásra jogosult az adott vármegyében szavazott-e már, mivel **egy szavazásra jogosult egy vármegyében (illetve egy centrumkórház illetékességi területén) csak egy alkalommal adhat le érvényesen szavazatot**. Ezt követően a szavazásra jogosult megkapja a szavazólapot.

A választás az úgynevezett kislistás választás szabályai szerint kerül lebonyolításra, vagyis a szavazólap tartalmazza a megválasztható személyek nevét abc-sorrendben. A szavazólap legfeljebb annyi jelöltre lehet szavazni, ahány bizottsági tag választható, **azaz minden szavazásra jogosult legfeljebb 10 jelöltre szavazhat érvényesen**.

A választáson a tíz legtöbb érvényes szavazatot megszerző jelölt válik a Vármegyei Etikai Bizottság tagjává. A tíz választott tag közül legalább egy tagnak nem orvosi és egészségügyi területen szerzett alap szakképesítéssel rendelkező, de az egészségügyi felsőfokú szakirányú szakképzésben egészségügyi szakképesítést szerzett egészségügyi dolgozónak, továbbá legalább egy tagnak fogorvosnak kell lennie.

A választás a szavazatok számára tekintet nélkül érvényes, a megválasztott Vármegyei Etikai Bizottság tagjának azt a tíz jelöltet kell tekinteni, akik a megválasztható Vármegyei Etikai Bizottság tagjainak száma szerint a legtöbb érvényes szavazatot kapták.

Ha a tíz legtöbb érvényes szavazatot kapott jelölt között nem szerepel legalább egy tag fogorvos és legalább egy tag egyéb diplomás, akkor az a nyolc jelölt válik a Vármegyei Etikai Bizottság tagjává, akik a legtöbb érvényes szavazatot kapták. Az így fennmaradó helyekre az az egy fogorvos és az az egy egyéb diplomás jelölt kerül, aki a választáson a legtöbb érvényes szavazatot kapta. Ha a választás eredményeként a tagok száma vagy a póttagok száma nem éri el a tíz-tíz főt, úgy a hiányzó tagok vagy póttagok tekintetében kell új választást lebonyolítani.

Az OKFŐ és a vármegyei etikai bizottságok a választáson megjelent szavazásra jogosultak személyes adatait a választások eredményének jogerős megállapításáig kezelik, ezt követően az adatok megsemmisítésre kerülnek. Az adatkezelési tájékoztató valamennyi szavazóköri elolvasható, valamint publikálásra kerül az OKFŐ honlapján (<https://okfo.gov.hu/varmegyei-etikai-bizottsagi-valasztas>), az Egészségügyi Tudományos Tanács honlapján

(<https://ett.okfo.gov.hu/>), továbbá az illetékes vármegyei irányító intézmény, illetve budapesti centrumkórház honlapján.

Kik a szavazatszámoló bizottságok tagjai?

A szavazatszámoló bizottságok tagjai a vármegyei irányító kórházak, vagy az adott szavazókör működési helye szerinti egészségügyi intézmény dolgozói.

Mit jelent az, hogy a választás közvetlen és titkos?

A választás közvetlensége és titkossága azt jelenti, hogy **az orvostársadalom** (ideértve az egyéb diplomásokat is, akik speciális, ráépített egészségügyi szakképesítéssel rendelkeznek) **közvetlenül, közbeiktatott küldöttek nélkül, a saját soraiból választhatja meg azokat a nagy tekintéllyel rendelkező kollégákat**, akik a benyújtott etikai panaszok alapján meginduló eljárások során érvényre juttatják az etikai kódexben rögzített szakmai-etikai szabályokat.

Mi a helyzet, ha egy szavazásra jogosult több vármegye területén is rendelkezik munkahellyel vagy egy vármegye területén több munkahellyel is rendelkezik?

Mivel a Vármegyei Etikai Bizottságokat a vonatkozó jogszabályok szerint az adott vármegyében dolgozó személyek választhatják meg, ezért abban az esetben, ha egy szavazásra jogosultnak több vármegyében is van munkahelye, akkor több vármegyében is szavazhat, de – értelemszerűen – vármegyénként csak egy alkalommal.

A szavazásra jogosult abban az esetben is csak egyszer jogosult szavazni, ha egy vármegyében több munkahellyel is rendelkezik.

Ha egy szavazásra jogosult az egészségügyi szolgálati jogviszonyról szóló 2020. évi C. törvény hatálya alá tartozó egészségügyi intézményben is dolgozik, és az adott vármegyében más szolgáltatónál is fennáll jogviszonya, illetve, ha saját egészségügyi vállalkozása is van, úgy kérjük, hogy munkahelyként elsődlegesen az állami intézményt jelölje meg. Több egészségügyi szolgálati jogviszony fennállása esetén azt a munkahelyet kérjük megjelölni, ahol a munkaidő hosszabb, egyenlő munkaidő esetén pedig azt a munkahelyet, ahol a jogviszony hosszabb ideje fennáll.

Akadályoztatás esetén igénybe vehető-e mozgó urna?

Amennyiben az illetékes vármegyei irányító kórház vagy budapesti centrumkórház biztosítja mozgó urna igénybevételének a lehetőségét, úgy az igényléssel kapcsolatos információk az illetékes intézmény honlapján találhatóak meg. A mozgóurna iránti kérelmet a mozgásában egészségi állapota miatt korlátozott szavazásra jogosult nyújthatja be, legkésőbb a mozgóurnás választásra kijelölt napot megelőző munkanap 16.00 óráig.

A kérelemben fel kell tüntetni a szavazásra jogosult nevét, az adott vármegyében lévő munkahelyének nevét és címét, az adott vármegyében található lakóhelyét vagy tartózkodási helyét és a telefonos elérhetőségét, továbbá alap- vagy működési nyilvántartási számát vagy pecsétszámát, valamint a mozgóurna-igénylés méltányolható egészségügyi indokát.

A szavazás napján a szavazatszámoló bizottság keresi fel a szavazásra jogosultat az adott vármegyében lévő lakóhelyén, tartózkodási helyén vagy az általa megadott más címen (pl. kórházban), annak érdekében, hogy szavazatát a mozgóurnába adja le. A mozgóurna igénylése értelemszerűen kizárja a személyes szavazás lehetőségét.

Rendkívüli események és jogorvoslat

A szavazatszámláló bizottságok az esetleges rendkívüli eseményeket külön jegyzőkönyvezik.

A helyben kezelhető panaszokat az irányító vármegyei intézmény, illetve budapesti centrumkórház főigazgatója vagy szervezetszerű helyettese bírálja el. A helyben el nem bírálható - a vármegyei irányító intézmény, illetve centrumkórház hatáskörét meghaladó - panaszt az Országos Kórházi Főigazgatóság három tagból álló fellebbviteli bizottsága bírálja el.

Kizárólag írásban benyújtott jogorvoslati kérelmek bírálhatók el.

A jogorvoslatra nyitva álló határidő az adott szavazókör bezárását követő 3. naptári nap 16.00 óra, azaz a jogorvoslati kérelem akkor minősül határidőben benyújtottnak, ha eddig az időpontig a kérelem beérkezik a vármegyei irányító intézménybe, illetőleg centrumkórházba.

Az eredmény megállapításával szemben szintén 3 napos határidővel nyújthatnak be jogorvoslati kérelmet az aktív és a passzív választójoggal rendelkezők.

A 3 napos határidő lejártáig a szavazatokat lehetőség szerint a szavazókör helyszínén, elzárva meg kell őrizni. Ezt követően a szavazatokat az irányító vármegyei intézménybe be kell szállítani, ahol azok majd megsemmisítésre kerülnek.

Részt vehetnek-e a választáson megfigyelők vagy a sajtó képviselői?

A sajtó képviselői és a megfigyelők a választást lebonyolító irányító vármegyei intézményben vagy a centrum kórházban történt előzetes regisztrációt követően, a személyiségi jogok és a választás titkosságának tiszteletben tartása mellett lehetnek jelen a választáson.

Budapest, 2023. július 31.